

Židje v angleški armadi. Na Angleškem, kjer budnega očesa kontrolirajo vse sloje ljudstva, ali so „storili svojo dolžnost“ in poslali dovolj svojih pripadnikov v armado, kontrolirajo tudi žide. Kakor poročajo „Times“, je bilo pred vojno v angleški armadi samo 500 židov, sedaj jih je pa 5000 in njihovo število raste še vedno. Število židov med častniki v vojski na kopnem in v mornarici znaša 450. Izpočetka se je mislilo sestaviti židovski polk, a to misel so kmalu opustili. Med kanadskim vojaštvom je kakih 200 židov in so to večinoma izseljenci iz Rusije in Armenije. V angleški armadi služijo tudi sinovi najbogatejših židovskih rodbin, med njimi tudi člani Rothschildove rodbine.

Dopisi

Maribor. Dne 17. julija je umrl Matko Körber, bivši strojnik v naši tiskarni, star 31 let. Umorila ga je jetika. N. p. v m.!

Maribor. Preteklo soboto dopoldne se je splašil v lahek voz vprežen konj tukajšnjega kolodvorskega restavracija in je v divjem diru zbežal po Tegethoffovi ulici. Na križišču v Meljsko ulico je zadel v gručo žensk, ki so se razgovarjale in jih podrl na tla. Tri ženske so bile tako močno poškodovane, da so jih morali spraviti v bolnišnico, tudi lahko ranjenih je bilo nekaj žensk.

St. Jakob v Slov. gor. Na Lilaškem Vrhu je umrl saški posestnik Jožef Jaušnik, star 58 let. Bil je naš mož in se je udeležil vsake volitve. Naj v miru počiva!

Hoče. V soboto, dne 15. julija, proti večeru, je strela vdarila v uto pri Pavlu Wernig v Sp. Hoči, kjer je bilo shranjeno razno kmetijsko orodje. Ker so hitro prihitele za pomoč domača in druge požarne brambe, se je zabranila večja nesreča. Uta je zgorela in z njo vred veliko sena. Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod! — Umrla je Marija Breznica, ki je bila nad 20 let skrbna in zvesta postrežnica v kaplaniji. N. v m. p. — Pri Devici Mariji je umrla v cvetju let Marija Struc.

Ljutomer. Minula sta že dva meseca, kar smo izročili materi zemlji drago nam tovaršico Toniko Čuješ. Umrla je v cvetu življenja, stara komaj 23 let. Bila je vzorna, v resnici pobožna Marijina hčerka. Zapustivši ljudsko šolo, je šla v Ljubljano v zavod oč. križanskih sester. Nato je šla v samostan čast. križanskih sester v Gradec, kjer je živela eno leto kot vzorna novicinja. Prejela je redovno ime Alojzija. Revica je zbolela nevarno na pljučah. V nadi, da si ji vrne zdravje, je šla domov k materi, kjer je po hudem in mučnem trpljenju izdihnila svojo blago dušo dne 7. maja t. l. Zaspala je v rokah svoje matere, katere je izgubila z njo svojo edino hčerko. — Nam tovaršicam ostaneš, draga Tonika, v nepozabnem spominu.

Sv. Ana v Halozah. Služba božja se vrši pri romarski cerkvi Sv. Ane pri Borlu (župnija Sv. Barbara v Halozah) letos dne 25., 26., 29., 30. in 31. julija. Začetek vsakokrat ob 7. uri zjutraj po novem času.

Ritoznaj pri Slov. Bistrici. Dne 14. julija je tukaj umrl v 56. letu svoje starosti dr. Josip Liaunik. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 16. julija, popoldne.

Zreče. Naš župan g. Winter je postal grajščak. Tega dni je namreč kupil posestvo z gradom Tabor pri Vojniku.

Zreče. Ovokrajni župan je sedaj v službi vojne. Vsled tega županske posle vodi prvi občinski svetnik g. Kračun.

Osredek pri Stranica. V bolnišnici v Celju je umrl rudar Anton Rahle. Bil je dolgoletni naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ N. v m. p.!

Dobrna pri Celju. Žagarju Matevžu Sluga iz Dobrne je žaga odrezala tri prste na desni roki. Prvo zdravniško pomoč je dobil od zdravnika tukajšnjega kopališča, dr. Hiebauma.

Grize. Dne 13. julija smo spremili k zadnjemu počitku tukajšnjega župana, gostilničarja in mesarja Stefana Pika. Težka je izguba, ki nas je zadela s smrtjo tega vrlega moža. Bil je naša dlaka in naš ponos. Naša stranaka je lahko bila ponosna nanj. Bil je radi svojega poštenja spoštovan od prijateljev in nasprotnikov. N. p. v m.!

Sevnica ob Savi. V nedeljo, dne 16. julija, se je vršil občni zbor Dekliške Zveze. Najprvo smo slišali par lepih govorov, potem se je vršila volitev in na koncu se je zapelo nekaj pesmi. — Kakor druga leta, tako so tudi letos dobivali otroci v šolski kuhinji jesti opoldan. — Letina kaže precej dobro.

Rajhenburg. V rusko vjetništvo je prišel Ant. Medved iz rajhenburške župnije, kakor nam poroča desetnik Čigula.

Brežice. Dne 10. t. m., ob 11. uri zvečer, se je vnel požar na gospodarskem posloju g. župana Fr. Zorko v Zakotu pri Brežicah. Pogorelo je gospodarsko poslojstvo, z njim pet vozov pšenice, nekaj voz krme in ena felica. Pri tej nesreči je zadobil 76letni F. Zorko tako opekline, da je dva dni pozneje umrl. Vzrok požara ni znan. — Dva dni pozneje so se pojavili tatovi v Župelevcu na Bizeljskem in sicer so obiskali trgovino Fidelmillerja in posestvo g. župana Janežiča. Povsod so nabrali živeža in vsi. Človek bi mislil, da je sedaj varen pred roparji, ker so najbrž v vojaški sukni, tuda naenkrat se zopet oglašajo.

jo. Pa tega še ni dovolj. Za nameček so tri dni pozneje še oropali bizeljsko pošto, vozečo iz Bizeljskega v Brežice.

Brežice. Prostovoljnemu strelcu poddesetniku Mihaelu Zagrajskega je bila dne 1. julija podeljena častna kolajna Rdečega križa za trudapolno delo z nabiranjem darov za ranjene vojake. Odlikovanec je doma iz Pilštanja.

Jurklošter. Umrl je dne 15. julija v bolnišnici v Celju Matej Hvalec v 57. letu svoje starosti. Bil je izobražen in naroden mož, dolgoletni tukajšnji posestnik in oštr. Zadnja leta je opravljal tudi orglarsko službo. N. p. v m.!

Zadnja poročila, došla v četrtek, 20. julija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 19. julija.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobene spremembe. Južno-zahodno od Moldave je bilo zopet nekaj ruskih sunkov odbitih. Na gorskem in gozdovatem ozemlju pri Jablonici in Zabie se je končal boj v številne posamezne praske. Južnozahodno od Delatyna so naše čete ruske oddelke, ki so prodrli na zahodni breg reke Prut, prepodile zopet nazaj čez reko, pri čemur je bilo vjetih 300 Rusov in vpljeni 2 strojni puški. Dalje proti severu nič pomembnega.

Italijansko bojišče.

Po opetovani krepki artilerijski pripravi so napadli Italijani naše postojanke južnovzhodno od prelaza Bareola in sicer trikrat z močnimi četami. Napadi so bili z ročnimi granatami, s strojnimi puškami in s kamenimi plazovi krvavo odbiti.

Na koroški bojni črti se nadaljuje živahni artilerijski ogenj na ozemlju Pella in Rabeli. Ponočni napadi oddelkov alpincev na ozemlju gore Mittagsgogel, se je po trdovratnih bojih ob vstrajnosti branilcev izjalovil. Pri čemur je bila vpljena ena strojna puška. Trbž je zvečer sovražnik s topovi obstreljeval.

Na soški bojni črti je bilo delovanje sovražne artilerije naperjeno zlasti na Doberdobsko gorsko planoto.

Balkansko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Naměstnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 19. julija.

Francosko bojišče.

V ozemlju reke Somme sta večeraj zvečer magdeburški pešpolk št. 26 in altenburški polk v vročem boju iztrgala Angležem vas Longueval in na izhodni strani vasi ležeči gozd Delville. Angleži so poleg velikih krvavih izgub izgubili še 3 častnikov in 280 mož kot vjetnike ter so pustili znatno število strojnih pušk v naših rokah.

Sovražni napadi na naše postojanke severno od kraja Owillers, kakor tudi proti južnemu robu kraja Bozieres so bili že po začetnem ognju prestraženi in niso imeli nikjer niti najmanjšega uspeha.

Južno od Somme so se francoski delni napadi severno od kraja Barleux in pri kraju Bolloye izjalovili, na drugih mestih niti niso prišli čez prvotne poizkuse.

Desno od Moze sovražnik nadaljuje svoje brezuspešne napade proti našim črtam na „Mrzli zemlji.“

Rusko bojišče.

Armadska skupina maršala Hindenburga, južno in južnovzhodno od Rige so naši junaški polki ruske napade, ki so se ponavljali opetovano z ojačenimi silami, pod nenavadnimi izgubami za sovražnika uničujoče odbili.

Armadska skupina maršala bavarskega princa Leopolda: Položaj je na tej fronti nespremenjen. Na bolotovih Horodzinja in Povjorjelzy ne črti Minsk-Baranoviči, ki je polna vojaških transportov, so naše letalske skupine uspešno metale številne bombe.

Armadska skupina generala pl. Linsingena: Delno živahno sovražnikovo ognjeno delovanje, posebno ob Stohodu, kakor tudi zahodno in južnozahodno od Lucka.

Armadska skupina generala grofa Bothmerja: Nobenih posebnih dogodkov.

Boj za karpate.

Iz vojnega tiskovnega stana se dne 18. julija poroča:

V Bukovini zahodno od Moldave se Rusi trudijo, da bi vpognili našo tamošnjo fronto. Dosedaj se jim še ni posrečilo, da bi na karpatskem grebenu v Bukovini pridobili trdnih tal. V Galiciji med krajema Zabie in Tatarov Rusi ponavljajo svoje napade. Umaknili smo se samo iz nekaterih naprej potisnjenih postojank, sicer pa so naše glavne točke ostale v naših rokah.

Italijani slavijo izdajalca in obešenca.

Rimski listi pišejo, da nameravajo v Rimu slaviti izdajalca in obešenca dr. Battistija na poseben način. Tudi neko rimsko ulico bodo prekrstili v Ulico dr. Battistija. Na rimski palači „Venetia“ mu pa bodo vzdali posebno spominsko ploščo.

Turki natepli Italijane.

Carigrad, 18. julija.

Iz turškega glavnega stana se uradno poroča:

Turški poveljnik Nuri beg, sedaj imenovan za pašo, katerega so Angleži že proglasili za mrtvega, vodi vspešno borbo mohamedanskih prostovoljcev proti Italijanom v Tripolisu in proti Angležem v zahodnem Egiptu. V zadnjem boju, ki ga je bil z Italijani v okolici kraja Misrata in ki se je končal z begom Italijanov, je vjel 200 italijanskih častnikov in 6000 italijanskih vojakov, vpleni je tudi 24 italijanskih topov. Kraja Misrate in Djedabie sta v rokah mohamedanskih prostovoljcev. Med tema postojankama in morsko obaljo se ne nahaja ne en Italijan.

V zahodnem Egiptu so mohamedanski prostovoljci izvojevali zmagovite borbe. Podrobnosti manjkajo.

Casementova smrtna obsodba.

Irski voditelj Casement, ki je bil, kakor znano, obsojen na smrt, je vložil proti obsodbi vsklič. Iz Londona se dne 18. julija poroča, da se Casementovemu vskliču ni ugodilo. Casement se sedaj namerava obrniti do angleške gosposke zbornice kot najvišjega sodišča.

Naročevanje samo po pondeljke „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozdaj, lahko naroči posebej. Naročnina se pošlje po poštni nakaznici na naslov: Upravništvo Pondeljkeve Straže v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je nov ali star naročnik, da ne bo pomot. Sama Pondeljka Straža stane za celo leto **K 3'20**; za pol leta **K 1'60**; za četrt leta **90 vin**.

„Zivinoreja in vojna.“ „Gospodarska Zveza“ v Ljubljani je izdala knjižico pod gornjim naslovom. Spisal jo je Francišek Pengov. Tvarina knjižice bo umnemu zivinoreju prav posebno ugajala in je kakor nalašč priročena za sedanje izvanredne razmere. Knjiga razpravlja o: močnih krmilih ob času vojne, o redilni vrednosti posameznih krmil, o senu, o detelji, slami, o krmilih, ki posebno pospešujejo rast glavne živine in tolsče, krmila, ki pospešujejo proizvodnjo večje množine mleka, rast mlade živine itd., vrednosti zelene in suhe krme za pitano, plemeno in vprežno živino, krave itd. Knjižica obravnava tudi predmet: rejo svinj. Delce, ki je pisano dokaj poljudno, toplo priporočamo. Knjižica se naroča pri „Gospodarski Zvezi“ v Ljubljani. Cena ni navedena.

Zbirka slovenskih povesti. Izšel je peti zvezek te zbirke, ki jo izdaja naš najboljši poznavalec slovenske slovstvene zgodovine prof. J. Grafenauer. Cena za zvezek je zelo nizka, 60 vinarjev. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Peti zvezek prinaša F. S. Finžgarja povestico „Student naj bo“ in črtico „Naš vsakdanji krub.“ V vsakem zvezku se nahajajo spisi enega edinega pisatelja. Dosedaj so objavljeni spisi po zvezkih: Josipa Ogrinca, Frana Erjavca, Jaklič-Jurčiča, Ks. Meška in sedaj Finžgarja. Izdatelj podaje pri vsakem zvezku uvodoma življenjepis in oceno slovstvenega delovanja pisateljevega, kar vrednosti vsake knjige zelo povzdigne. Toplo priporočamo!

* Ure. Opozarjamo na inserat „Ure“ od tvrdice Konrad s Mosti na Češkem, ki je ena največjih tvrdic te vrste na svetu. Naši čitatelji naj pišejo po cenik, kateri obsega 4000 podob in se dobi zastonj. Naslov: H. Konrad, raspodiljalna ur., Mosti na Češkem št. 800.